

Dr. Marijan Sivrić
ISELJAVANJE IZ HERCEGOVINE NA
DUBROVAČKO PODRUČJE OD POTRESA 1667.
DO PADA REPUBLIKE 1808. GODINE

Seriya izdanja *Humski Zbornik* pokrenuta je 1995. godine. Cilj serije je da, nakon vremena zataškavanja i zamaglivanja istine, prouči i prikaže hercegovačke prostore u pravom svjetlu kako u današnjici tako i u proteklim vremenima. U seriji je do sada izišlo 6 svezaka u kojima su brojni autori, često i oni najvišeg renomea, donijeli rezultate svojih istraživanja

Rad dr. Marijana Sivrića *Iseljavanje iz Hercegovine na dubrovačko područje od potresa 1667. do pada Republike 1808. godine* predstavlja svakako jedan od najvrjednijih svezaka zbornika. Ne samo zato što je sam po sebi vrhunsko znanstveno djelo, nastalo umalo posve na samim arhivskim izvorima, nego i zato što je popunilo veliku prazninu u našem dosadašnjem znanju. Autor je, naime, istražio sudbine brojnih iseljenika s područja Hercegovine i u isto vrijeme donio vrijedne podatke o stvaranju novih generacija u Dubrovniku nakon katastrofalnog potresa kada se moralo krenuti umalo od početaka. Zato je knjiga dr. Sivrića puna dragocjenih podataka kako s obzirom na Dubrovnik tako i na njegovo hercegovačko zaleđe u navedenom razdoblju. U opisima životne sudbine pojedinaca i rodova na vidjelo su izišli mnogi tragovi koje su oluje prošlosti već odavno bile zamele.

S obzirom na sam Dubrovnik, grad i njegova predgrađa, knjiga predstavlja dragocjenu studiju o obnovi života i svega što ga prati u vremenu nakon najveće kataklizme ovoga grada koja je doista podijelila njegovu povijest u dva, međusobno u velikoj mjeri različita razdoblja. U stvaranju novoga poslijepotresnog Dubrovnika velik doprinos dao je nikad neprekidani dotok svježe krvi iz zaleđa. Hercegovački katolici - Hrvati - bili su, što dr. Sivrić posebno naglašava, u Dubrovniku najpoželjniji doseljenici. Prije svega oni nisu predstavljali nikakvu opasnost po sudbinu grada i Republike kao druge vjeroispovijesti. Zbog siromašnog porijekla

bez poteškoća su prihvaćali deficitarna zanimanja i time omogućavali normalan razvoj i život u gradu.

Hercegovački doseljenici su se srcem i voljom marno uklapali u cjelokupnu tradiciju Dubrovnika, veliku svetinju ovog grada, prihvaćajući sve ono što je Dubrovniku bilo od neprocjenjive vrijednosti. Prenosili su to zdušno na svoje nove naraštaje pa su mnogi već u drugoj generaciji postajali čak i predvodnici dubrovačke kulture i prosperiteta. Dovoljno je ovdje spomenuti rod Boškovića koji je upravo već drugom generacijom proslavio Grad ne samo u domovini nego i u svijetu. Dr. Sivrić je u ovom radu zavirio u dubine tog procesa i donio mnoge zorne dokaze kako su, s jedne strane, katolici iz dubrovačkog zaleđa ovdje srdačno primani i kako su se oni, s druge strane, svojom radišnošću, životnošću i ljubavlju zahvaljivali na tom srdačnom prijemu ovom Gradu.

Knjiga dr. Sivrića je metodološki veoma dobro stručno i zamišljena i ostvarena. Pisana je stilom i načinom koji je prihvatljiv svakom čitatelju. Doima se kao vrlo ugodne lektira koja ne zamara nego stalno vuče naprijed. Brojni naslovi i podnaslovi omogućavaju da se gradivo čita logičnim slijedom. Ilustracije: grafikoni, rodoslovlja, tabele, karte... uvijek su veliko pomagalo čitatelju. Rad dr. Sivrića njima upravo obiluje.

Hercegovina je ovim vrijednim djelom dobila prva dragocjena saznanja o sudbini brojne djece kojima nije mogla pružiti dovoljnu materinsku skrb. Dubrovnik je dobio, u nizu djela koja pronose njegovu svjetsku veličinu, jedno djelo koje, poput kamenčića u njegovim zidinama, zorno prikazuje kako se i od čega, među ostalim, gradila i sagradila njegova veličina u svjetskim razmjerima.

Ivica Puljić